

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

Quod confessio debeat esse aperta, humilis, & verecunda, ita tamen vt
nihil prae verecundia reticeatur. Cap. 20.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

non integrè facta & non repetita certo con-
stet, aut aliquid subsit certæ rationis.

Quod confessio debeat esse aperta, humiliis,
& verecunda, ita tamen ut nihil præ vere-
cundia reticeatur. Cap. 20.

AD confessionem certæ quædam re-
quiruntur conditiones: quarum aliæ
quidem necessariæ, aliæ accommo-
dæ sunt ad ipsam dignè peragendam. Pri-
ma est, quod confessio debeat esse aperta,
non amictu aliquo verborum obumbrata:
^{Aperta.} quo peccata ipsa leuiora videri possint, q
re vera sint. Sunt enim nonnulli qui confi-
tentur quidem, sed interim quantum pos-
sunt eleuant sua crimina, asserentes sese nō
perinde prauo affectu ea commisisse, etiam
si alioqui supra modum grauia sint: aut in-
uitos eo fuisse pertractos: aut per imbecil-
litudinem lapsos, aut violentia temptationis se
fuisse deuictos. Imo quod deterius est, non
nulli Deum ipsum incusant, dicētes se ab ip-
so fuisse desitutos, & ipsius ope non fuisse
adiutos. At qui rectè vult confiteri, seipsum
accusat oportet, nemo enim inuitus cogit,
ad consentiendum iniquitati. Nam et si nō
nunquam ad peccandum rapiamur violētia
quadā

DE TRIBVS PARTIBVS

quadam cupidinis, timoris, supplicij, aut rei
cuiusuis alterius, nobis tamen id potissimum
imputandum est, qui solicitationibus non
reluctamur, qui strenui non sumus in studio
pietatis, qui diuinam opem precum instantia
non imploramus, quae nos aduersus omnes
ingruentium temptationum procellas tam
internas quam externas munire poterat &
tueri. Decet quoque in confidendo humileis
exhibere corporis gestus, genuflexionem,
manuum coniugationem, humilem & verecum
dum enunciandi modum, sumpto in omnibus
& ob oculos posito exemplo Christi, no-
siri gratia magna cum humilitate consti-
tuti pro tribunalibus Pilati. Nam ut beatus
ait Augustinus, non alias citius a diabolo su-
peramur, quam dum illi per superbiam si-
miles sumus, neque alias citius illi deiiciimus,
quam dum per humilitatem dominum Iesum
imitamur, neque unquam inimicum nostrum
magis affligimus, quam dum vulnera anima-
rum per confessionem & contritionem sa-
namus. Ideo autem verecundam decet esse co-
fessionem, quia latrones facti sumus dum ani-
mas nostras aut aliorum per peccatum occidi-
mus. Quamobrem aequum est, ut ad sacerdo-
tem veluti ad agentem vice Dei iudicem ac-
cedamus, cum rubore & humilitate ipsius nos
prouol-

Humilis

Ang.

Verecunda

prouoluente pedibus, sicuti rei facere con-
sueuerunt ante iudice n̄ quem sibi cupi-
unt esse propitiū: deinde etiam quia pudor
ipse in confessione meritorius est, atque ad
tollendam pœnā efficax. Quomodo enim
(inquit Augustinus) verecundia magna est
pœna, qui erubescit pro Christo fit dignus
misericordia. Bernardus quoq; ideo pecca-
toribus præceptam esse confessionem tra-
dit, ut pudor illis loco pœnæ esset. Et re-
vera si exactè trutinemus vitę nostrę igna-
uiam & indignitatem, eamq; ante oculos
diuinę maiestatis & apud ip̄ius vicariū ape-
riamus multas & magnas reperiemus ratio-
nes, quare merito debeamus erubescere.
Nam si laici suam expendant vitam, depre-
hendent se ne vnam quidem horam singu-
lis diebus impendisse obsequio diuino, quū
tamen christianis ratione omni deberēt
hora animo Deo esse dediti: quod sanè fa-
ctu haud esset difficile, si modo huic sese ex-
ercitio vellent accommodare, & si tantum
adesset pietatis studium quantum adest pa-
randæ rei temporalis. Longè tamen maio-
res habent iusii ruboris causas monachi illi,
qui quū pro cotidiano suo exercitio sedu-
lo Deo obsequi elegerint ac deuouerint, in
Dei obsequio remissius agunt, vagi cogita-

M tioneibus

*Aug de ve.
& fal. p̄c. c̄*

io Ber.

DE TRIBVS PARTIBVS.

tionibus, verbi dissoluti ac fuitiles, actionibus inconstantes & inutiles, moribus incircuncisi: ut metuendum illis sit, ne aliquando audituri sint exprobrationem illam diuinam. Frons mulieris inertricis facta est tibi, noluisti erubescere. Satius sanè nobis esset si eundem Dominum audiremus ita admonentem. Tu confundere, & porta ignominiam tuam. Notanter hic dicit, porta ignominiam tuam, quum multi reperiantur, qui tam sunt ruboris impatiētes, ut erubescientiam suam portare omnino nec ve- lint, nec possint: eoq; ignominiam suam apud sacerdotē in cōfessione cælant, nō exactē omnia sua crimina pandentes, nec penitus explicantes ipsorum grauitatem & turpitudinem. Quod sanè ingens est malum, atque adeo magna insipientia, pro modica videlicet ignominia vitanda, se ipsum tradere ignominiae & damnationi perpetuae: veluti si æger quispiam cælanda sua detegere medico nollet, atque hinc se in vitæ suæ discriimen coniceret. Vnde Christus. Qui me inquit erubuerit & meos sermones, hunc filius hominis erubescet quum venerit in maiestate sua & Patris & sanctorum angelorum. Hoc est, qui hic quippiam iuxta Dei voluntatem agere, aut

vitare

Ier.3. b.

Ezecl.11. f.

Luc.9. c.

vitare erubescit apud homines, tandem eru-
bescere cogetur coram Deo & omnibus
sanctis. Attamen si quis à natura ita impo-
tentia quodam pudoris morbo laboret ut
in explicandis suis commissis hæreat, aut
memoria seu intellectu cæcutiat, aut titu-
bet, is eiusmodi morbum suum confessario
exponet, succurri sibi postulans per sacer-
dotis inquisitiones. Tali enim voto quis-
quis ad confessionem accedit: & in eo per-
stat affectu, ut sacerdotem relinquere no-
lit, nisi prius omnibus peccatis plenè enun-
ciatis, hic sanè quod sat est præstat, huiusq[ue]
magis affectum aspicit Dominus quam ef-
fectum. Nemo insuper ob ruborem euitā-
dum notos debet sacerdotes defugere, (si-
cuti quibusdam mos ignotos quadrere con-
fessarios, aut in latibulis, seu tenebris clan-
culū confiteri, ne quo pacto possint agnos-
ci) alioqui magnam sibi iacturam fecerit in
laxando aut exoluendo suppicio peccatis
ipsis commerito. Quo enim quis minus pu-
defit, hoc minus sua confessione meretur.
Quandoquidem ut culpa remittatur, tan-
to tamē atrocior exigetur pena, quanto eru-
bescientia fuerit leuior. Adde quod metuen-
dū sit, ne eiusmodi necdum plenū concepe-
rit suorum admissorum odium, sed animo

Mij adhuc

DE TRIBVS PARTIBVS.

adhuc sit multum superbo, vt pote qui ferre nec possit nec velit, vt apud notum sibi sacerdotem erubesceret. Quod si vero eo sit animo, vt citius cōfessionem omissurus sit, quām confiteri sacerdoti cognito, huius confessio quam apud ignotum facit nulla est.

Quōd confessio fieri debeat purē & ex syncero erga Deū amore, & ex vera de peccatis contritione: quōdque confessarij quærendi sint maximē idonei. Cap. 21.

Necesse est præterea confessionem esse puram & synceram, vt scilicet sub ipsa ea tantū tractentur, quæ ipsam & cōfidentis conscientiā concernunt, non autem extraria, nec ad alienam conscientiam pertinientia: nam hoc pacto confessio ipsa occasionem præstare posset delinquēdi. Debet quoq; & intentio esse syncera, vt confessio ex puro & syncero fiat erga Deum amore: quo videlicet gratū ei p̄ficietur obsequiū, & eidem satisfiat. Nec enim coacta esse debet confessio aut consuetudinaria, aut fucata, sed recta intentione pura, cum certo proposito relinquendi peccata, ne de nobis dicat Dominus. Populus hic labijs me honorat, cor aut eorum longē est à me. Dominus enim noster animum magis spectat & intentionis nostræ scopum, quam externam actionem.

Mat. 15. a. &
Iofa. 29. d.